

Джафаров Д. В.

(ф-т економіки та управління, I курс)

СУЧАСНА ВЛАДА В УКРАЇНІ: ЧИ МОЖЛИВІ ЯКІСНІ ЗМІНИ?

Суть даної роботи зосереджена на відповіді на два дуже важливих для сучасної України питання: «Як наша влада впливає на наше суспільство?» і «Як ми можемо змінити якість нашої влади?». На жаль, у нашому суспільстві існує певне кліше відповіді на це питання. Це призводить до того, що ми роздивляємося цю проблему однобічно і тому не можемо знайти оптимальної відповіді. Ні для кого не секрет, що в Україні зараз існує певна низка проблем у сфері економіки, політики тощо. І якщо пересічну людину спитати, хто винен у сучасному стану речей, то, на жаль, у відповідь ми найчастіше почуємо «президент», «правляча верхівка», «влада», «верховна рада», «депутати». І такі дослідження вже проводилися. За результатами опитування Київського міжнародного інституту соціології, у 2011 році 53 % респондентів були абсолютно невдоволені діями влади, 30 % були схильними до негативного відношення, але не займали чіткої позиції, і тільки 14 % опитуваних були задоволені діями влади.

Тобто ми, у переважній більшості, невдоволені нашою владою і намагаємося змінити такий стан речей. Як? Ми бачимо головною причиною негараздів владу, а отже, аби змінити ситуацію, ми хочемо змінити владу. Ми починаємо чекати на наступні президентські вибори, щоб проголосувати вже за іншого кандидата на роль голови держави. Нарешті настають чергові вибори — ми голосуємо. Влада змінюється. Але чи задовольняє вона нас? Чи задоволені ми новим станом суспільства? Чи змінюється якість влади? Як свідчить історія незалежної України — ні. Тоді варто замислитися: «А чи дійсно саме наша влада є причиною негараздів у нашому суспільстві?» Я хочу дати іншу відповідь на це питання.

Держава — суб'єкт політики, стрижень політичної системи. Політика — сукупність дій, пов'язаних із боротьбою за здобуття або утримання політичної влади. Головний суб'єкт політичної влади — соціум. А основа соціуму — індивід. Тобто кожен із нас, як індивід, — основа нашої держави. І на цьому потрібно зацентрувати увагу. За представницько-демократичним політичним устроєм влада — це обрані народом особи, які захищають та репрезентують права, бажання, потреби цілого народу. Тобто влада

— це вихідці з народу. Ці твердження дозволяють сформулювати головну тезу цієї роботи: «Влада суспільства така, як і саме це суспільство». Тому щоб якісно змінити владу, потрібно якісно змінити суспільство, а отже — кожного окремого індивіда.

На цьому етапі постає питання: «А що таке якісна зміна?» Можна виділити чотири основні напрямки цих змін, чотири вектори, які, на думку автора, можуть слугувати загальним мірилом якості. Тепер з'ясуємо ці вектори.

Перший вектор називається свідомість. Свідомість — це, поперше, усвідомлення індивідом своєї ролі в суспільстві. Не слід казати «Моя хата з краю — я нічого не знаю». Ні. Ти маєш роль у суспільстві. Ти не стоїш осторонь. По-друге, свідомість — це усвідомлення того, що ти є частиною суспільства, і що твої дії на пряму впливають на стан соціуму. Але можна часто почути: «Навіщо мені голосувати на виборах? Мій голос ні на що не вплине!» Ні. Саме окремі дії кожного із нас і складають загальний рух у суспільстві. По-третє, свідомість — це усвідомлення того, що кожен з нас має свої права та обов'язки. Свідомість — це усвідомлення, в основу якого лягає знання. Неможливо виконати жодний з вище перерахованих пунктів без знання. Саме знання будуть визначати нашу роль у суспільстві. Вони включають релігійну, правову, політичну, моральну, економічну, соціальну й інші галузі усвідомлення. Коли ж людина не керується знанням у своїй діяльності, то вона віддає свій голос на виборах за кількість гречаної крупи, яку роздавали на передвиборній агітації, чи за кількість приладів для виміру судинного тиску. І як ми можемо, яке ми маємо право чекати від обраної таким чином влади свідомої дії?

Другий вектор — духовність. Вона визначає вектор внутрішнього розвитку особистості. Це світ ідеалів людини, світ, який стоїть вище матерії. Духовність людини визначає набір цінностей людини, її чеснот, які детермінують усю подальшу її діяльність. Для ефективної діяльності в будь-якій галузі людина повинна бути духовно розвинутою та багатою. Кожен обирає для себе джерело духовності сам. Наприклад, автор даної праці обрав духовністю релігію Іслам, і тому у цій роботі використовував погляди цієї релігії.

Отже, ми маємо знання, а отже і свідомість, ми духовно багаті. Наступний крок — мораль. Мораль — це виконання усвідомлених принципів. Ми усвідомили, що маємо соціальну роль? Отож виконуймо її. Ми зрозуміли, що наші дії дійсно впливають на суспільство? Тоді давайте діяти. Ми дізналися, що маємо права та

обов'язки? Отож відстоюймо права і виконуймо обов'язки. Мораль також — це передача отриманих знань. Так, наприклад, дискутуючи з однією людиною на цю тему, я почув від неї: «Гарзд, ти багато кажеш про свідомість. Але яким чином може стати свідомою моя мати-пенсіонерка, яка далека від усіх тонкощів права та політики? Як вона може, наприклад, свідомо голосувати на виборах, спираючись на правову та політичну свідомість?» Гарне питання. Відповідь — навчи свою матір. Ти свідомий? Дonesи цю свідомість до інших. Ми не кажемо про утопічну ідею загального просвітництва. Ні. Нехай кожен з нас, хто отримав певне знання, передасть його невеликому колу людей — своїй сім'ї. Нехай батько вчить сина, чоловік — жінку, жінка — чоловіка тощо. Саме так ми можемо зробити наше суспільство свідомим.

Останній, але дуже важливий вектор, — старанність. Людина духовно розвинута, свідома і почала виконувати свої обов'язки. Вона повинна їх виконувати старанно і чесно. Але якість виконання своєї ролі в суспільстві може бути зовсім різною. Так, наприклад: студент вчиться в університеті і систематично не відвідує заняття. Або викладач на лекціях просто монотонно зачитує заздалегідь приготовлений матеріал. Це старанне відношення до своєї соціальної ролі? Авжеж. Але воно не дуже суттєве з першого погляду. Про студента ми скажемо — ну і що з того? Ну не відвідує заняття. Ну хто ж відвідує абсолютно усі лекції та семінари врешті решт? Або про викладача: людина так звикла, вона по-іншому не вмє, і взагалі це не дуже погано. Але насправді проблема цього вектору дуже суттєва і важлива. Якщо ми дозволяємо похибку собі, чому ми забороняємо її іншим, наприклад, владі? Яке ми маємо на це право? Або інший приклад. Зараз поширеними є гасла на зразок «Влада нас грабує!» Роздивимося цей аспект. Уявіть такого собі молодшого бухгалтера, який грабує своє підприємство на 50 грн у місяць, або пенсіонера, який на дачі трошки-трошки підкручує лічильник світла. А олігарх грабує країну на \$1.000.000. Грабує не тільки олігарх. Грабує кожен з них, але у міру своїх можливостей. І як такий бухгалтер, студент, викладач, пенсіонер або олігарх можуть вимагати від влади старанно виконувати свою роботу та не грабувати? Влада така ж сама, як і кожен з цих людей. Влада і кожен з нас — вихідці з одного суспільства, пам'ятаймо про це. Як ми будемо ставитися до своєї соціальної ролі, так і влада буде ставитися до своєї.

І в чому ж мета цієї праці? Уявімо, що основа суспільства, влади і держави — індивід, — починає усвідомлювати свою роль у суспільстві і все, що з цим пов'язане, виконувати її, та ще й які-

сно, старанно та чесно виконувати. Кількість людей, які притримуються таких поглядів, починає зростати. Якщо у суспільстві вже більшість таких людей, то навіть якщо влада і не перейняла цю тенденцію, то з більшості свідомих людей обов'язково з'явиться людина, яка піде балотуватися на президентські вибори. І оскільки вже в суспільстві більшість свідомих людей, вони, проаналізувавши всі обставини, обов'язково віддадуть свій голос саме тому кандидату, який більше всього буде на це заслуговувати. І саме цей момент буде першою якісною зміною влади в Україні.

Література

1. Київський міжнародний інститут соціології [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.kiis.com.ua/>
2. Іванова Н. Ю. Політологія: навч. посіб. / Н. Ю. Іванова, В. Ф. Смолянюк. — К.: КНЕУ, 2011. — 347 с

Добиш І. О.

(фінансово-економічний факультет, IV курс)

ПЕНСІЙНЕ СТРАХУВАННЯ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Актуальність теми. Пенсійний фонд України сьогодні не в змозі забезпечити належне фінансування пенсійних виплат громадянам. За офіційними даними, борг ПФУ складає за підсумками 2012 р. понад 27,2 млрд грн [3]. Проте Б.Кушнірук зазначає: «у Пенсійного фонду зараз 40—50 мільярдів — непокритий борг» [5]. Роботодавці змушені сплачувати єдиний соціальний внесок (ЄСВ), що складає 36,76 — 49,7 % від нарахування на заробітну плату. Громадяни, що є пенсіонерами, отримують пенсії у розмірах, недостатніх для забезпечення їх фізіологічного існування, оскільки розмір мінімальної пенсії складає 894 грн, а середній прожитковий мінімум вже досяг 1147 грн [2]. На наш погляд, все це є свідченням нагальності реформування системи пенсійного забезпечення в Україні.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» [1], який набрав чинності з 01.01.2004 р., в Україні, на даний час, пе-